

МВС України
Харківський національний університет внутрішніх справ
Науковий парк «Наука та безпека»

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ
НАУКИ В ДОСЛІДЖЕННЯХ МОЛОДИХ
УЧЕНИХ, КУРСАНТІВ ТА СТУДЕНТІВ
В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ**

Тези доповідей
Всеукраїнської науково-практичної конференції
(м. Харків, 22 червня 2022 року)

Харків 2022

УДК 351.74
А43

*Друкується згідно з рішенням оргкомітету
за дорученням Харківського національного університету внутрішніх
справ від 25.04.2022 № 25*

Актуальні проблеми сучасної науки в дослідженнях молодих учених, курсантів та студентів в умовах воєнного стану : тези доп. Всеук. наук.-практ. конф. (м. Харків, 22 черв. 2022 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внут. справ, Наук. парк «Наука та безпека». – Харків : ХНУВС, 2022. – 504 с.

Розглянуто актуальні проблеми сучасної правової науки, юридичної психології, теорії та практики правоохоронної діяльності, основи євроінтеграційних процесів і перспективи інтеграційного розвитку України, а також питання національно-патріотичного виховання молоді в Україні в сучасних умовах.

Видання призначене для науковців, викладачів, здобувачів вищої освіти, які займаються вивченням питань сучасної науки.

УДК 351.74

Матеріали викладені в авторській редакції з незначними коректорськими правками. Відповідальність за точність поданих фактів, цитат, цифр і прізвищ несуть автори.

Електронна копія збірника безоплатно розміщується у відкритому доступі на сайті Харківського національного університету внутрішніх справ (<http://www.univd.edu.ua>) у розділі «Наука», сторінка «Конференції, семінари та круглі столи», а також у репозитарії ХНУВС (<http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/>).

Лілія Денисівна ПУТЯТО,

курсантка групи Ф2-107

Харківського національного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

доцент кафедри українознавства факультету № 2

Харківського національного університету внутрішніх справ,

*кандидат філологічних наук, доцент **В. А. Перцева***

КУЛЬТУРА ОФОРМЛЕННЯ ДОКУМЕНТА

Існує думка, що численні ідеї, які людина вкладає у все, що вона створила, є одним із проявів культури, на відміну від стихійного світу природи. Процес оформлення документа теж можна вважати культурою, тим більше, що суб'єкт цього процесу повинен дотримуватися допустимих у суспільстві знань, стандартів, правил, які гарантують реалізацію основних законів комунікації.

Документ, як об'єкт комунікації, має певні властивості, які дозволяють визнати його рівнозначним учасником процесу ділового спілкування. Під впливом змін і новацій, що постійно відбуваються в комунікативному метапросторі, документ, так або інакше, набуває нових ознак і якостей. Форма документа постійно корегується, його зміст виражається також новими знаковими одиницями, які несуть оновлене змістове навантаження.

Серед основних властивостей документа виділяються нормативна, мовна й естетична. Спеціалісти, чия професійна діяльність пов'язана з документотворенням, надають перевагу саме значенню нормативності, суворому дотриманню державних стандартів у процесі оформлення документа. Державні стандарти дозволяють передбачити можливі форми документа й завдяки узагальненим зразкам частково регулюють його зміст. Нормативність документа забезпечується уніфікацією та стандартизацією, які є гарантом внесення до складу формуляра документа усіх необхідних реквізитів.

Важливим проявом культури оформлення документа є обов'язкове дотримання основних вимог офіційно-ділового стилю:

- стислості (очищення тексту від вторинних деталей),
- повноти (усі фундаментальні думки автора повинні бути показані в документі),
- точності (правильне використання слів, словосполучень із точки зору їх значення й форми),
- об'єктивності (логічність і точність вираження змісту),
- коректності й беземоційності (дотримання етичних норм у тексті документа),

-грамотності (на лексичному, стилістичному, морфологічному рівнях мови).

Невиконання вимог офіційно-ділового стилю мови, з одного боку, ускладнює роботу з документами, а з іншого – позбавляє або знижує їх юридичну й практичну значущість.

Третім, хоча й менш значним компонентом культури оформлення документа можна назвати його формально-атрибутивні засоби: використання «читабельного» шрифту (його насиченість, підкреслення, уживання різних кольорів), рубрикація тексту, корегування міжрядкового інтервалу для кращого сприйняття, виділення ключових слів.

Отже, з поняттям «культура» в процесі документотворення на практиці асоціюється поняття «грамотність»: нормативна й мовна. Естетичний же фактор із цим поняттям практично не поєднується. Але слід зауважити, що естетичний прояв документа відповідає за рівень комфортності, зручності візуального сприйняття документа, і розвиток цієї властивості сприяє визнанню документа як рівноцінного учасника процесу ділового спілкування, підтримує формування культури оформлення документа.

Отже, естетичну культуру документа можна презентувати у вигляді певних рівнів. Перше ознайомлення суб'єкта з документом відбувається на фізіологічному рівні через зорове сприйняття. Тут вирішальне значення мають колір, розмір документа, його загальні фізичні характеристики. Зоровий образ формується у свідомості суб'єкта через відбиття форми документа, складається перше загальне оцінювання, враження про документ.

Другий естетичний рівень можна назвати композиційним. Оскільки документ – це об'єкт, що вимагає не лише практичних навичок щодо його укладання, але й певною мірою творчих здібностей, в ньому треба дотримуватися логіки не лише у виборі відповідного формуляру, але й у його оформленні, тобто орієнтуватися на психологію суб'єкта, на властивості зорового сприйняття. На цьому рівні отриманий зоровий образ документа уточнюється, відбувається його остаточне оцінювання суб'єктом. Саме тут може оцінюватися зручність сприйняття документа, а також робляться перші висновки про адресанта.

Отже, естетична складова документа разом із нормативною й мовною формують культуру оформлення документа, перетворюючи його на рівноцінного учасника комунікативного процесу.

Документ – це субстанціональний текст, який має стабільну матеріальну форму. Проте ця форма обмежена вимогами офіційно-

ділового стилю, тобто у ній використовуються шаблони, кліше, трафарети, що не потребують особливих творчих зусиль, а лише вимагають певного мовного автоматизму. Хоча треба зауважити, що попри багатство мови, жодне слово не може абсолютно точно відбити сутність ідеї, думки, адже щоразу набуває нового значення в нових текстових обставинах. І саме розвиток культури оформлення документа дозволяє зменшити комунікативні бар'єри між суб'єктами ділових стосунків.

Основне завдання, яке висувається до оформлення документа, – дотримуватись злагодженості між креативно-рухливою ідеєю й статичною матерією, тобто знайти умови й засоби, у яких матеріальна форма документа максимально відповідатиме його змісту. Отже, культуру оформлення ділового документа треба обов'язково розвивати для досягнення єдності форми й змісту документа.

Одержано 15.05.2022

Наталія Олегівна РАСТОРГУЄВА,

слухачка магістратури групи Ф1-201м

Харківського національного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

професорка кафедри теорії та історії держави і права факультету № 1

Харківського національного університету внутрішніх справ,

кандидат юридичних наук, доцент Ю. О. Загуменна

ОКРЕМІ ПИТАННЯ ПОНЯТІЙНОГО АПАРАТУ ГЕНДЕРНО ОБУМОВЛЕНОГО НАСИЛЬСТВА

Увага науковців до проблем гендерно-обумовленого насильства в Україні була привернута наприкінці ХХ - на початку ХХІ ст. Питання гендерно-обумовленого насильства розглядалось крізь призму феміністичних досліджень та діяльність жіночих вітчизняних і міжнародних правозахисних рухів, організацій [1, с.68]. Саме протягом останніх десятиліть в українському суспільстві відбуваються суттєві зміни в осмисленні та легітимізації гендерних відносин. Україна ратифікувала основні міжнародні документи стосовно забезпечення рівних прав і можливостей для чоловіків і жінок: Конвенцію ООН про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок, Цілі розвитку тисячоліття ООН визначивши забезпечення гендерної складової як одного з ключових векторів розвитку державної політики.